

Szerkesztőség és kiadóhivatal Strada Iorga (volt Jókai-ucca) Nr. 10. Telefonszám 8-75. Előfizetési ár egész évre 500 lei, félévre 280 lei, negyedévre 150 lei, egy hónapra 50 lei — Külföldre ezeknek az áraknak a kétszerese — Hirdetések tarifa szerint

MAI VILÁG

Főszerkesztő: KADAR IMRE ..... Főmunkatársak: KÓS KÁROLY, MOLTER KÁROLY ..... Felelős szerkesztő: SERESS JÓZSEF

A Mai Világ az emberiség szellemi és erkölcsi megújulásáért, az ellentétek beérés kiegyenlítéséért, a nemzetek és osztályok szabad szövetezéséért, a népkisebbségek kulturális, gazdasági és politikai egyenlőségéért harcol

Hogyan használták fel a kolozsvári róm. kath. egyházközség 40 millió kölcsönét

A holland kölcsönügy hiteles története

(Cluj-Kolozsvár, április 26. A Mai Világ tudósítójától.) A múlt héten az Erdélyi Hétfői Hírlap közölte Gyárfás Elemér dr.-nak, az erdélyi róm. kath. státus egyik igazgatójának nagyfontosságú nyilatkozatát azokról a súlyos és alaptalan vádakról, amelyeket a román sajtó a státus ellen intézett. A vádak alapja az a szerencsétlen üzenet volt, amelyet a státustól teljesen függetlenül működő kolozsvári róm. kath. egyházközség vezetősége kötött meg a Gergely Ferenc-utóda közkereseti társaság finanszírozásával és általában a holland kölcsön felvételével.

A román sajtó támadásai olyanokat is belekevertek a kellemetlen ügybe, akiknek ahhoz semmi közük sem volt és magát az erdélyi katolicizmust akarták vádolni egyesek mulasztásáért. Hogy a kérdést minden oldalról megvilágítsuk, szükségesnek tartottuk, hogy a kolozsvári katolikusok egyik vezetőjéhez forduljunk felvilágosításért, aki a következőket mondotta számunkra:

— A magam részéről — mondotta informátorunk — szintén szükségesnek látom, hogy az ügyben a közvélemény megtudja a teljes igazságot.

Nem tűrhető ugyanis, hogy ártatlan emberek és intézmények gyanuban álljanak

s emiatt magát az egyházat érzékelték támadások. Tény, hogy mulasztások történtek, amelyektől azonban maga az egyház teljesen távol áll.

— Ami az ügy történetét illeti, a kolozsvári róm. kath. egyházközség 1927. tavaszán egy hollandi katolikus érdekeltségtől 40 millió lej értékű kölcsönt vett fel holland forintban, 10 százalékos kamatozás mellett. A kölcsön biztosítására jelzálogot adott csaknem 3000 ingatlannak,

köztük a Szentegyház-uccában és a Sétátér mellett levő bérpalotára is. Az egyházközség csak 494.198 hollandi forintot kapott kézhez a kölcsönből, amely összeg az akkori kurzus szerint 34.112.252 lejnek felelt meg.

Majdnem hatmillió lejt vontak le a folyósításkor a kölcsönösszegekből.

— Az egyházközség a kölcsön megszerzéséért

700.000 lejt fizetett ki közvetítési jutalék címén egy volt kolozsvári fűszerkereskedőnek,

akinek üzletét az impérium átvétele idején dr. Nemes Ferenc, volt városi tanácsos, a kath. egyházközség gondnoka vette át. Mindenestre talány, miért volt szükség közvetítésre ahhoz, hogy a róm.

kath. egyházközség egy hollandi kath. érdekeltségtől kölcsönt vehessen fel, amely ugyanis csak azért folyósította a kölcsönt, mert arra katolikus intézménynek volt szüksége.

— A 700.000 lej provízió nem volt az egyetlen költség.

Az egyházközség jogtanácsosa, dr. Nagy László 897.000 lejt kapott kézhez telekkönyvi bekebelezési és különböző ügyvédi költségek címén.

A telekkönyvi bekebelezési illeték fél százalék lévén, a jelen esetben

Megkezdődtek a vásárlások

— Az egyházközség a kölcsön felhasználására külön bizottságot delegált. Arra, hogy ebbe a bizottságba kiket választottak be, most nem igen emlékeznek.

Ugy mondják, hogy a pénz felhasználása felett egyedül Nemes Ferenc diszponált volna és nem a bizottság, amely nem is ellenőrizte Nemes Ferenc tevékenységét. Meg kell jegyezni, hogy Nemes Ferencet mindenki korrektnak és mintaszerűen becsületes embernek ismerte Kolozsvárt. Nagyon csodálatos azonban, hogy ilyen hatalmas összeg felhasználásával megbízott bizottság tagjai egy éven keresztül nem érdeklődtek volna az ügy iránt.

Ez a beállítás nyilván csak azt célozza, hogy minden ódiomot Nemesre hárítson.

— Dr. Nemes Ferenc főgondnok a kölcsön felvétele után megvásárolta az egyházközség „Szabó-alapja” terhére azt a földi házat, amelyben saját üzlethelyisége van. Az egyemeletes ház forgalmi értéke egyesek szerint legfeljebb 2 és félmillió lej.

a tulajdonos azonban 4.379.000 lejt kapott érte.

Ez a házvásárlás annál talányosabb, mert hiszen az egyházközség eddig is a legnagyobb háztulajdonos volt Kolozsváron s így nem volt szüksége újabb házra.

— A kölcsön további részéből

Mit vállalt Hirschler plébános

— Tény egyébként, hogy az egyházközségnek függő adósságai rendezésére tényleg volt szüksége pénzre,

ezek az adósságok azonban legfeljebb 7 millió lejt tettek ki.

Súlyos kockázat volt tehát 40 milliót felvenni, amikor számolni kellett a lej váratlan értékcsökkené-

mintegy kétszázezer lejt tehetett ki. A kölcsönügyletre vonatkozó szerződés elkészítése nyilván nagy jogászai munkát igényelt, amelynek honoráriuma lehetett a fenti összeg maradék része. Minthogy a jogtanácsos az egyházközség 15—20 kétezeres bérlőházának is kezelője, s a bérlőknek a szerződések után igen tetemes tarifát számíthat fel, jövedelme az egyházközségnél különben is igen tekintélyes, úgy, hogy a kölcsönszerződés elkészítéséért kapott összeg nem mondható szűkkeblűen kiszabottnak.

Nemes 2000 drb Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank részvényt és 2000 drbot vett egy rossz kolozsvári bank részvényéből. Az utóbbi részvényeket felárral 6 millió lejért vásárolta. Közgazdasági körökben hosszú idő óta nyílt titok volt, hogy csak mesterséges módon tartják az életet a bankban. Amikor a kath. egyházközség 2000 drb részvényt 6 millió lejért megvásárolt, az igazgatóságnak már tudnia kellett, hogy

a részvények 6 banit sem érnek.

— Vannak a holland kölcsön megkötői között, akik lépésüket azzal magyarázzák, hogy éppen a bank szanálásának megkísérlése végett kellett a kölcsönt felvenni. Állítólag az iniciatíva ilyen irányban volna keresendő. Tény, hogy az egyházközségnél Nemes Ferenc erőszakolta ki a kölcsönt, annak igen tekintélyes ellenzékével szemben.

— Ami a kölcsön további részét illeti, abból Nemes

3 millió 41 ezer lejt adott kölcsön

Kende J. Xavér káplán és Mariánumi hitoktatónak, aki ebből nyomdát szerelt fel a Mariánum pincéjében. Az egyházközség becslése szerint az a nyomda 900.000 lejt ér, de forgalmi értéke alig több félmilliónál. Az egyházközség kölcsönére itt is egyedüli fedezet a nyomda értéke, úgy hogy két és félmillió lej körüli összeg a fedezetlen követelés.

sével is. Tudni kellett, hogyha ingatlanba fektetik a pénzt, akkor nem fogja meghozni azt a 10 százalékot sem, amelyet a hollandiaknak fizetni kell kamat fejében, ha meg biztos bankba teszik, ott tíz százaléknál többet nem kaphatnak utána. Miért tehát az óriási kockázat vállalása?

— Betetőzi a lajszromot a Ger-

gely Ferenc-utóda cégnél elvesztett 12 millió lej. E gazdálkodás következtében a holland kölcsön április 1-én esedős másfélmillió kamatját kölcsönpénzből kellett kifizetni, a Schütz-alap terhére. Dr. Hirschler plébános a Gergely Ferenc utóda cégnél elvesztett összegből

8 millió 817 ezer lej megfizetését vállalta magára,

amelyet évi részletekben plébánosi javadalmaszából fogna levonni.

— Ennyi az — fejezte be informátorunk — amennyit ezidőszent szükségesnek tartok a közvélemény elé vinni az egyházközség kölcsönösszegének sorsára nézve. Kétségtelen, hogy lokalizálni kell az ügyet egyes felelős személyekre, mert nem tűrhető, hogy olyanokat is érjen az ódium, akik teljesen távol állanak tőle.

Ötezer embert mészároltak le Hankauban

(London, április 26.) A hankai menekültek borzalmas részleteket mesélnek a kiaghunbani bandák fosztogatásairól és gyilkosságairól. A hatszázezer lakosságú várost feldúlták, úgy, hogy a meggyilkoltak száma meghaladja az ötezeret.

A jugoszláv külügyminiszter Ducával és Titulescuval tárgyalt

(Belgrád, április 26.) Marinkovics jugoszláv külügyminiszter vizsgatért külföldi utjáról. Elmondotta, hogy Genfben találkozott Titulescu román külügyminiszterrel, majd pedig Duca belügyminiszterrel.

A tárgyalások nyilván Olaszország legújabb diplomáciai terjeszkedése körül mozogtak, amelyel Jugoszláviát izolálni akarja.

Világrekord kísérlet közben szörnyethalt

(Dayton-Bech, ápr. 26.) Frank Lockhardt autóversenyző kísérletet tett, hogy a sebességi világrekordot megjavítsa. Kétszáz mérföldes iramban száguldott a gép, amikor egy kanyarodónál hirtelen felborult és a rekordert kivetette magából. Lockhardt oly szerencsétlenül zuhant ki a gépből, hogy azonnal szörnyethalt.

Német zászlót akartak kitűzni az Eiffel tornyon

(Páris, ápr. 26.) Két német patrióta azzal akart revancheot venni a franciák háborús győzelméért, hogy megkísérelte Páris elfoglalását. Ezt a foglalatást az szimbolizálta volna, hogy kitűzik a német lobogót az Eiffel tornyra. Kísérletük azonban nem sikerült, mert a szemfüles párisi rendőrség felfigyelt rájuk. A két vakbuzgó német hazafit letartóztatták, a lobogót pedig elkobozták.

TESZLER

Posztónagyáruház
CLUJ

a főpostá-
val szemben

megnyílt!

Legfinomabb angol szövetek
és divatelmék nagy
gyári lerakata

MOZIVILÁG

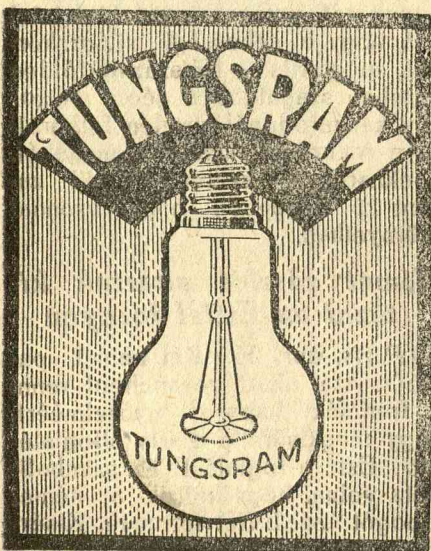
Jön: Tamás bátya kunyhója

Kolozsvár moziélete nagyjelentőségű esemény előtt áll: a Select és Uránia mozgóképeként délután kezdik vetíteni az idei évad egyik legmonumentálisabb filmalkotását, a „Tamás bátya kunyhóját”, amely páratlan sikerrel járta be a világ összes kontinenseinek mozgóképszínházait.

A bemutató elé nem igen irhatunk már újat, mert e hasábon hetek óta kimerítően foglalkoztunk a nagy filmalkotással, amely az „Universal” filmrészlet kitűnő munkáját és világszerte ismert nevét a filmvilág legmagasabb pidesztáljára emelte.

A Select és Uránia mozgóképszínházak igazgatósága nem mulasztotta el, hogy a nagyjelentőségű filmet a sajtó képviselői előtt is bemutassák, mielőtt azt vetíteni kezdenék. Becker Stowe pompás filmjének bemutatója iránt hatalmas érdeklődés nyilvánul meg.

Ma vetíti utoljára a Select mozgó a „Dr. Laroche”-t, Conrad Veidt első amerikai világlágerét, amely Földes Imre Kuruzsló című nagysikerű színműve nyomán készült, tropusi milleube áthelyezve, nagyon érdekes jelenetekkel kibővíve Conrad Veidt tulszárnyalhatatlan művészetével játsza meg a börtönben szenvedő, majd a szökés után a börtön réme elől menekülő orvos alakját. Csupa izgalmas, feszült helyzet mindmegannyi pompás alkalom jobb nál jobb alakításokra. Conrad Veidt parinere Barba Bedrow, egyike a legkomolyabb és legpompásabb amerikai tehetségeknek.

A magyar képviselőházban bejelentették a fajvédők, hogy erőszakkal is megakadályozzák Josephine Backer fellépését

A belügyminiszter válasza Petrovácz képviselő interpellációjára

(Budapest, április 26.) A magyarparlament tegnapi ülésén a kereskedelmi minisztérium költségvetésének elfogadása után Petrovácz Gyula fajvédő képviselő interpellált Josephine Backer fellépése ellen, mely májusban, a katolikusok Mária-hónapjában lesz.

Petrovácz azt állította, hogy Budapest keresztény népe nevében beszél. Az előzetes reklámok ellen is tiltakozik, — mert szerinte, — Josephine Backer erkölcstelen produkcióival megmértelyezi az erkölcsöket. Egyben bejelentette azt is, ha a kormány megengedi, hogy Josephine Backer mégis fellépjen,

szükség esetén annak megakadályozására felvonulnak a keresztény szervezetek

és így teszik lehetetlenné a táncosnő fellépéseit.

Szcitowszky István belügyminiszter rögtön válaszolt az interpellációra. Rámutatott arra, hogy Josephine Backer beutazási engedélyét azzal a megszorítással kapta, hogy

minden számát előzetes próbán köteles bemutatni

és csak azután engedélyezik a fellépését a nagy közönség előtt. A belügyminiszter a továbbiakban kijelentette, hogy

tüntetések nem helyes előre beharangozni,

mert ezzel csak izgalmakat idéznek elő a lakosságban, majd kijelentette, hogy

a rendet minden körülmények

között fenntartja.

Petrovácz elfogadta a belügyminiszter válaszát, de leszögezte azt is, hogy reméli, miszerint a miniszter nem akarja az esetleges mulasztásokat

a rendőrlovak patáival helyrehozni.

A miniszter mindent el kell kövessen a tüntetések okának elhárításáért.

Szcitowszky belügyminiszter ezután a törvénytisztel betartásának szükségességéről beszélt, majd hangsúlyozta,

hogy az állam rendjének nem az egyéni, hanem közszempontok érvényesülésében kell gyökereznie.

Rassay Károly az új amnesztia-rendelettel kapcsolatosan interpellált és kifejtette közjogi aggályait. Régi törvényekre hivatkozott, melyek

a kegyelmi jogokat élesen elhatárolják a bírói jogkörrel

és a kegyelmezés jogát határozottan az államfő számára tartják fel. Az új amnesztia-rendeletben ellentmondást vél felfedezni, mert az ítélőbírói sárga ruhájára a kegyelem gyakorlását.

Pesthy Pál igazságügyi miniszter válaszolt Rassay interpellációjára. Kijelentette, hogy az új amnesztia-rendelet nem befolyásolja a kormányzó hatáskörét, miután a szövegből világosan kitűnik, hogy a kegyelmet az államfő gyakorolja.

Az igazságügyi miniszter válaszát Rassay nem vette tudomásul, de a ház elfogadta azt.

Május elsején nyílik meg a Dréher-sörkert

(volt LYDO-kert helyén) Ciociu János ur igazgatása alatt.

Felfüggesztette a vizsgálóbizottság a tanoncotthon brutális pedagógiáját

Mindenben igazolódtak a Mai Világ vádjai

(Cluj-Kolozsvár, április 26.) A kolozsvári kereskedelmi és iparkamara tanoncotthonában uralkodó állapotokról néhány nappal ezelőtt feltűnést keltő cikkben számolt be a Mai Világ.

Orvosi láttelepek és jegyzőkönyvek alapján megírt cikkünk illetékes helyen megítélte a hatását és

szigorú vizsgálat indult meg a tanoncotthon borzalmainak ügyében.

Tegnap dr. Chirilla Ion munkügyi felügyelő elnöklete alatt Caciula Nicolae iparkamarai főtitkár, Tatay Sándor iparkamarai titkár, Ehrenfeld Béla szaktanácsi titkár és Urzică Gheorghe nyomdászszövetségi alelnök kiszállottak a tanoncotthon épületébe, hogy a helyszínen meggyőződjenek a Mai Világ cikkében állított tények valóságáról.

A vizsgálat adatai mindenben igazolták a cikkünkben foglalt állításokat.

Megállapították, hogy Stoian pedagógus rendszeresen ütölte, verte a tanoncotthon lakóit, miről Pop igaz-

gátónak is tudomása volt. Pop igazgatóra mindössze két ízben bizonyult rá, hogy

megverte a gondjaira bízott növendékeket,

de tettének enyhítő körülményei is voltak. Az igazgató vétkessége főképpen abban merült ki, hogy eltűrté Stoian pedagógus sorozatos brutálításait.

Caciula Nicolae iparkamarai főtitkár a vizsgálat adatainak alapján rögtön felfüggesztette Stoian pedagógót,

kinek ügyében véglegesen a kereskedelmi és iparkamara elnöki foruma fog dönteni.

A vizsgáló bizottság

a legszigorúbb módon megtiltotta, hogy a tanoncotthon növendékeit testileg fenytítsék meg

és a továbbiakra nézve pedig szabályzatot dolgoznak ki a tanoncokkal szemben használható fegyelmezési módokról, melyek között a testi fenytítés semmiesetre sem fog szerepelni.

SZÍNHÁZ

Heti műsor:

Csütörtök: Mesék az írógepről. (Olcsó helyárrakkal. Az olcsó hét harmadik estéje.)

Péntek: Mágna Miska. (Az olcsó hét negyedik estéje.)

Szombat d. u. 3 1/2-kor: Tolonc. (Ifjúsági előadás olcsó helyárrakkal Szentgyörgyi István föllépésével. Bevezető előadást tart: dr. Kiss Ernő.)

Szombat este 8 1/2-kor: A Dybuk. (Ujdon-ság először. Héber kabbalista legenda, 3 felvonásban. Premiére bérlet.)

Vasárnap 5-kor: A Dybuk. (Rendes helyárrak.)

Vasárnap este 8 1/4-kor: Aranyhattyu (Operett-ujdon-ság 10-edszer. Kolbayval, Mendével, Lászlóval, Ihással. Sorozatszám: 334.)

Hétfő: Játék a kastélyban. (50, 40, 30, 20, 10 lejes helyárrak! Az évad utolsó drámai előadása! Poor Lili, Janovics Jenő dr., Mihályfi László, Kemény László, Hoykó Ferenc bucsuja. Az olcsó hét utolsó előadása. Sorozatszám: 336.)

Kedden, május 1-én: Zenebona. (Jazz-operette-ujdon-ság, elő. zör. Premiére bérlet 40. szám. Kolbayval, Mendével, Lászlóval, Ihással.)

Szerdán és a rákövetkező napokon: Zenebona!!!

Műsorváltozás. Hétfőn olcsó este! A színház műsorában a következő változás történt: Vasárnap este a Bizánc helyett az óriási sikerű Aranyhattyu kerül színre, amelynek ez lesz az idei évadban utolsó előadása. Hétfőn este pedig a drámai társulat bucsuját Molnár Ferenc Játék a kastélyban című darabját adják, a főszerepekben Poor Lili-vel, dr. Janovics Jenővel, Mihályfi Lászlóval, Kemény Lászlóval, Hoykó Ferencel. Ezt a hétfő esti előadást az olcsó mozi helyárrakkal tartják meg, vagy a Játék a kastélyban hétfő esti előadására 50 lej a legdrágább zsöllyének az I. sorban 10 lej a legolcsóbb hely. Jegyekről erre a hétfő esti előadásra tanácsos előre gondoskodni, mert bizonyos, hogy egy nap alatt minden jegyet elkapkodnak.

Dybuk. A legmeggrázóbb, legmisztikusabb színjáték a Dybuk című héber kabbalista legenda, amely diadalmasan bejárta az egész világot. A Dybuk-nak szombaton este lesz nálunk a premiére s vasárnap adják másodszor.

Zenebona — a legelső dzsessz-operett Az operák színpadára a Jonny huzd rá! az operettszínpadra pedig a Zenebonával vonul be a dzsessz-bend. A legelső dzsessz-operettnek, a Zenebonának kedden este, május 1-én lesz nálunk a nagy izgalommal várt premiére, a zenekarban igazi hamisítatlan dzsesszbend fog ülni, a főszerepeket pedig Kolbay Ildikó, Mende Klári, Kiss Manyi, Kőszegi Margit, László Andor, Ihász Aladár, Leóvey Leó, Réthely Ödön, Fülöp Sándor fogják játszani. — A jövőhét minden estéjén a Zenebonát fogják adni.

Az Edison Filmszínház-ban csütörtökön és pénteken a „Mohikánok réme” című kalandor-film megy. Főszereplő: Ken Maynard és Tarran nevű csodalova.

Egy szoba, konyha lakást keres egy pár ember. Cim a kiadóban.

DEUTSCH

férfidivatkülönlegességek. - Férfi fehérnemű méret után. CLUJ, Strada Memorandului (Unió-u.) 2.

Unió legolcsóbban fest és tisztít Cluj, Telefon 8-77.

H I R E K

— A kereskedelmi és iparkamarák hatáskörébe utalják a vásárokat. A kereskedelem és iparügyi miniszter elrendelte, hogy a vásárok a közgazgatási hatóságok hatásköréből elvétesse és a kereskedelmi és iparkamarák hatáskörébe helyeztesse. Ez a rendelet a regátban már régóta érvényben van és a törzsetörvény 59-69 paragrafusai alapján nyugszik. Most a miniszteri rendelet alapján Erdély és a Bánát területére is kiterjesztették. Dr. Caciula Nicolae kolozsvári iparkamarai titkár, ma este Bukarestbe utazott, hol az ország összes kereskedelmi kamarai főtitkárai összegyűlnek, hogy instrukciókat kapjanak a minisztériumtól a vásárok ügyében.

— Félmillióért utengerelőt vásárol a város. Kolozsvár város tanácsa még az elmúlt évben elhatározta, hogy általános utjavítási kampányt indít és rendbehozza a város elhanyagolt utcáit. A tervek egy részét sikerült megvalósítani, de a munkálatok orozlánrésze a szükséges pénzhány miatt befejezelen maradt. Az idén tavasszal lehetőség szerint folytatja a tanács az utjavítási munkálatokat és erre a célra elhatározta, hogy 500.000 lejért egy utengerelő gépet szerez be, amelynek nagy szerepe lesz a külvárosi utcák rendbehozatalánál.

— Ujra deszkázzák a vashidat. Kolozsvár város egyik legforgalmasabb pontja a Ferenc József-utí vashíd, amelynek gyenge deszkapadlója a legnagyobb strapának van kitéve. Az óriási forgalom teljesen tönkretette a padlózatot, úgy hogy rövidesen lehetetlenné vált volna a hidon való közlekedés. A város technikai ügyosztálya végre belátta a helyzet tarthatatlanságát és elhatározta, hogy a vashidat újra deszkáztatja.

— Művész estély. A kolozsvári Egységes Szakszervezetek Kulturális bizottsága nagyszabású művészestélyt rendez április hó 29-én a Munkás-Otthon (Karolina-tér 2), nagytermében. A műsor keretén belül az Egységes Dalkör, Delly Szabó Géza vezetésével hangversenyszámokat ad elő. A műkedvelő gárda Révész Mihály „Szegény Abris megdicsőülése” című munkás drámáját hozza színre, Berger Béla zenetanár betanításával és kísérete mellett pedig Ady Reinitz dalokat adnak elő. Az estély iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg.

Házve zetóni állást keres idősebb urinó és legnagyobb filmje. — A FILM MÁRCIUS 5-én A KIRÁLYI PALOTÁBAN KÉTSZER LETT VETITVE. — BÁR E FILM KÉT RÉSZBŐL ÁLL, AZT EGYSZERRE VETITJÜK.

— Az új budapesti rádió-állomás. Budapestről jelentik: Az új hatvankilovattos rádió-állomás vasárnap működésbe lép.

— Ünneplés keretében nyitották meg a Mihali Tivadar sétautat. Tegnap délelőtt ünnepélyes keretben nyitották meg a Mihali Tivadar sétautat, melyet Kolozsvár jelenlegi polgármesteréről neveztek el. A sétaut megnyitásánál jelen voltak a városi tanács tagjai és a helyi hatóságok vezetői, élükön dr. Dan Parlean megyei és Mihai rendőrprefektussal. Tuffli Richard alpolgármester üdvözlőbeszéde vezette be az ünnepséget, melyre Mihali polgármester meghatón választott. Ezután a polgármester saját kezűleg ültette el a sétaut két fáját, majd a jelenlevők megindultak az új sétauton és nagyobb sétát tettek a Csikoskert környékén.

— A lakástörvény 17. §-a alapján vetik ki a városi taxákat. A kolozsvári városházán most folyik a városi taxák kivetése. A városi tanács elhatározta, hogy szakít a mulban használt rendszerrel és ezidén az 1927 évi lakástörvény 17 §-a rendelkezéseit szerint úgynevezett „Cota parte” alapján veti ki a városi taxákat. Az új rendszer szerint minden ház lakói lakásuk nagyságának arányában fognak hozzájárulni a közisztasági terhekhez, tüzzeladóhoz és egyéb városi taxákhoz, melyeket direkt a lakókra fogvak kiróni.

— Hamis típengős. Miskolcra jelentik: Egy pénzintézetben ismeretlen férfi hamis típengőssel fizetett. Felfedezték, mire az idegen visszarántotta a pénzt és kirohant az üzletből. Eddig nem sikerült nyomára bukkanni. A nyomozás óriási apparátussal indult meg.

— A földrengés áldozataiért. Belgrádból jelentik: A szerb Vöröskereszt 40.000 dinárt küldött a korinthusi földrengés áldozatainak.

— Víz, villanyt és járdát kérnek a Bercsényi-ucca lakói. Ma délelőtt a Tisztviselőtelepen lévő Bercsényi-ucca lakóinak delegációja járt dr. Mihali Tivadar polgármesternél és pártfogását kérték az irányban, hogy a város bevezesse a villanyt és a vizet a Bercsényi-uccába, valamint járdát csináltasson ott. A Bercsényi-ucca lakóinak kérése teljesen jogos, miután ott 1922 óta semmiféle munkálatot nem hajtott végre a város. A szomszédos Mărzescu-uccában pedig, hol mindössze öt ház van, a város 1926-ban bevezette a vizet, a villanyt és járdát csináltatott. A Bercsényi-ucca 22 háza pedig semmiféle városi szolgáltatáshoz nem tudott hozzájutni. A polgármester megígérte a delegációnak, hogy kérésüket támogatni fogja.

— Pardon: mást akartam megölni. Párisból jelentik: A párisi esküdt-
szék most tárgyalta Alphons Clion csavargó bűntügyét, aki revolverével agyonlőtte Marcel Chaumet mérnököt, mert azt hitte róla, hogy elcsábította feleségét, később azonban kiderült, hogy a csábító Pierre Sergetean pincér volt, akivel a mérnököt összelévesztette. Az esküdtszéki tárgyaláson a gyilkos azal mentegelte magát, hogy mást akart megölni. A bíróság ennek ellenére is 5 évi fegyházbüntetésre ítélte.

— Tatarescu miniszter válasza a kisebbségi Ujságíró Szervezetnek. Tegnap délután távirat érkezett az Ujságíró Szervezet központi titkárságához Tatarescu belügyi alminisztertől, az országos ujságíró kongresszus alkalmával küldött üdvözlő táviratra válaszul. Tatarescu miniszter távirata így hangzik:

„Köszönöm szíves üdvözlésüket és kívánom, hogy eredménye legyen azon munkájuknak, amelyet az összes kisebbségek testvériesülésevel folytatnak az állam konszolidálódása érdekében. G. Tatarescu belügyi alminiszter.

— Holttestet fogtak a Csernában. Déváról jelentik: Felpestes környékén a napokban a Csernában halászó falusiak egy 50-60 év körüli férfi hulláját halászták ki. A hulla már több hete állt a vízben és így a felismerhetetlenségig el volt változva. Személyazonosságát nem sikerült megállapítani, valószínűnek látszik, hogy idegen csavargó rejt a szétoszlófélben lévő hulla.

— Befejezik a Malom-ucca aszfaltozását. A technikai ügyosztály megkezdte a Malom-ucca aszfaltozási munkálatainak folytatását, melyet a tél folyamán hagytak abba. A munkálatokat a Bitumen-cég eszközli.

— Asztalosmesterek figyelmébe! Egy nagy külföldi export vállalat intelligens asztalosmestereket keres, kiket mint bizalmi férfioit, a butor átvételre bizottságba osztana be, illő javadalmazás ellenében. Működési köre, csak a saját járása területére terjedne ki. Ajánlatokat Berényi Zsigmond ur címére Ossjek Jugoszlávia kérik beküldeni.

— Öngyilkos lett egy volt légionárius tisz. Vágúj helyi tudósítónk jelenti: Gábris István dubnicei pékmester, ki mint légionárius tisz. jött vissza a háborúból, öngyilkossági szándékából Vágba vetette magát és holitstét Pöstyennél fogták ki a folyóból. Gábris elváltan élt a feleségétől de utóbbi időben ki akart békülni az asszonyval aki azonban tudni sem akart róla. Valószínűleg e miatti elkésredésében követte el tettét.

Tovább tart

PARISIEN MAGAZIN

teljes kiadás

Az óriási áruaktárból e héten is kiadásra kerül az egyes osztályok készlete!

Videki kereskedők

gyári áron alul bevásárolhatják bővíd-
áru-, galanterie- és játékaru-
szükségletüket!

Megkezdődött a csipkehét!!

Minden elegánsan öltözködő hölgy számára itt az alkalom!

Ne halassza tovább bevásárlását!

Új konföderációs terv

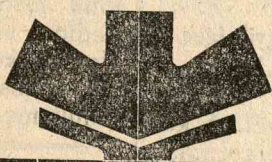
(Bécs, április 26.) Hantos Elemér volt államtitkár egy előkelő pénzügyi csoport vezére, memorandumot dolgozott ki egy új dunai államszövetség lehetőségére vonatkozólag. Hir szerint Franciaország is támogatja ezt a tervet, amely megakadályozná Ausztria csatlakozását Németországhoz. A terv megvalósítása kedvéért Csehszlovákia hajlandó volna a Csallóközöt visszaidni Magyarországnak.

* Minden elfogadható áron eladó egy gyönyörű házastelek, mely áll 2 szobából és nyári konyhából, nagy udvar, kerttel. Viz, villany. Azonnal beköltözhető. Cim Györgyfalvi-ut 56. Bara-üzletben.

* LAPUNK BUDAPESTEN állandóan olvasható a Párkszálloda kávéházában VIII., Baross-tér 19.

SELECT és URANIA mozgók

Ma premier!!!

Ma premier!!!

Tamás bátya kunyhója

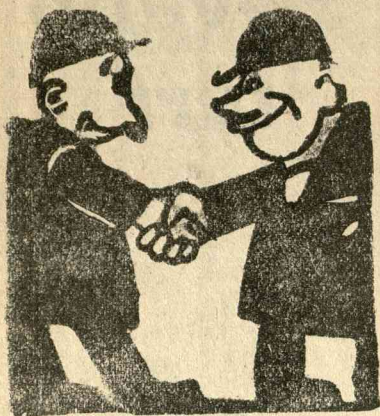
megható dráma 10 felvonásban H. Beecher Stowe hasonnevű világhírű regénye után. Tökéletes mű.

Főszerepekben a leghíresebb filmművészek. Ezen mesébe illő film elkészítése 2 évig tartott és 2.000.000 dollárba került. A jelenkor legszebb és legnagyobb filmje. — A FILM MÁRCIUS 5-én A KIRÁLYI PALOTÁBAN KÉTSZER LETT VETITVE. — BÁR E FILM KÉT RÉSZBŐL ÁLL, AZT EGYSZERRE VETITJÜK.

Monopol Filmcentrala

Fogadjunk...

— Fogadjunk, Pancser, el sem hiszi ha mondom, hogy Titulescu marad.

— Csak hogy megnyugtatót. Már drukoltam érte.

— Odakünn marad Genfben.

— Ja ugy. Így is jó.

— Nagyon közömbös hangulatban van ma, Pancser.

— Igen, elolvastam Bethlen György gróf elnököm beszámolóját, a Keletiben.

— Végig? Figyelmeztetem, Pancser, hogy a tiszta igazat vallja.

— Hát, tudja mit, nem a legvégéig, de azért elég sok volt.

— És ahhoz mit szól, hogy Bratianu Vintila megint kijelentette: ő nem megy el helyéről.

— Pedig elég régen van ott. Már ő is megúnhatta volna, nemcsak az ország.

— De kérem, Bratianu Vintila még féltve sem miniszterelnök.

— Ugyan? Tudja kérem, a mamának születésnapja van s a kis Gyuri megállapítja, hogy a mama már öreg.

„A mama még nem öreg — mondja a papa — a mama még egészen fiatal.”

— Félóra múlva igyszól Gyuri: „Papa én gondolkodtam, a mama mégis csak öreg lehet, mert már nagyon régen megvan nekünk.”

— Bratianu Vintila miniszterelnöksége sem öreg, de bizony elég régen megvan már nekünk ő is.

— És alighanem ebben maradtunk...

Rimske-Toplice

(Römerbad), a jugoszlávai Gastein, radioaktív hőfürdő. Javallva csúsz, reuma, ischias, női betegségek, álmatlanság, érvágytalanság ellen. — Gyorsvonat megállóhely Napi pénzü előszobában 60, utószobában 80 dinár.

630

a „Cultura”-nyomda telefonszáma. Nyomtatványrendelés előtt hívja fel ezt a számot. Kérjen ajánlatot. Legszébb nyomtatványok a legolcsóbb árban készülnek.

Apolitikaifoglyok érdekében
ma küldöttség megy
a hadtestparancsnokhoz

(Cluj-Kolozsvár, ápr. 26. A Mai Világ tudósítójától.) A kolozsvári Egységes Szakszervezetek képviselőjében a mai nap folyamán egy többtagú küldöttség keresi fel Pap Danila tábornokot, a hatodik hadtest parancsnokát.

A munkásdelegáció a hadtestparancsnoknál a kolozsvári hadbírószág fogházában letartóztatásban levő munkások ügyében, valamint a katonai kórházban betegen fekvő és éhségsztrájkoló politikai foglyok érdekében interveniál.

A küldöttség Pap Danila hadtestparancsnoknak memorandumot nyújt át, amelyben feltárja a letartóztatott emberek súlyos helyzetét, egyben pedig kéri, hogy a hadbírószág útján legalább kihallgatásukat rendeljék el a vizsgálóbíróknál.

A nagyváradi letartóztatottak közül tízen mára várják szabadlábra helyezésüket, mert erre vonatkozólag több intervenció után határozott ígéretet tett a hadbírószág katonai főügyésze.

Meggyilkoltak egy volt
szolgabíró az erdőben

(Turócszentmárton, április 26.) Ujhelyi Attila volt turócszentmártoni szolgabíró, ki az impérium változás óta jelentékeny szerepet vitt a csehszlovákiai magyarság politikai életében, a turócszentmártoni erdőben meggyilkolták. A volt szolgabíró jelentést kapott, hogy erdőből lopják a fát. Tegnap kiment az

erdőbe, hogy leleplezze a fatolvajokat. Azonban nem volt eléggé óvatos és egyedül ment ki, ami később a veszélyt okozta. Az erdőben négyen orozva megtámadták a szerencsétlen embert, akit borzalmas kegyetlenséggel meggyilkoltak.

A köztisztviselőben álló ember halála nagy megdöbbenést váltott ki.

Tizennégy év után hazakerült a hadifogoly
férj, akinek helyét közben új férj foglalta el

Véresre verte utódját a holtánnyilvánított férj

(Cluj-Kolozsvár, április 26. A Mai Világ tudósítójától.) Kolozsvárral főszozsorcságban fekszik Solyomkő, ahonnan különös feljelentés érkezett ma délelőtt a kolozsvári csendőrséghez. A jelentés szerint tegnap délután Béres Gábor községbeli gazdálkodó félholtra verte Mán Dénes gazdaembert, olyanira, hogy a szerencsétlen ember élet és halál közt lebeg.

A szimplának látszó véres verekedésnek olyan előzményei vannak, amelyek a világháború utáni társadalmi krónikákban párjukat ritkítják.

Amíg egy hadifogoly
eljut a házasságig

Béres Gábor, mint azt az egész falu is igazolja, 1914 év őszén, tehát közvetlenül a világháború kitörése után bevonult katonának. Alig egy félételt harcolt a fronton, mikor egy szép napon Solyomkőn hagyott fiatal felesége levelei visszajöttek a harctérről „Kriegsgefangen” jelzéssel. A várakozás napjaiból évek lettek, közben a nagyhatalmak megkötötték a világbékét, de Béres Gábor csak nem tért haza. Az asszony a minisztériumból később azt a választ kapta, hogy férje elhunyt és ennek alapján a nyugdíjlistába is bevették.

Ezerkilencszázhuszonkettőben özvegy Béresnének

udvarolni kezdett a falu egyik igen módos agglégénye,

Man Dénes, aki egy szép napon megkérte az asszony kezét. A kolozsvári járásbírószághoz kérelmet adtak be, amelyben

kérték az eltűnt Béres Gábor holtánnyilvánítását.

A procedura háromnegyedéig is tartott, míg végre az anyakönyvezetűkhöz kerültek.

A két férj
asszony

Három hónappal ezelőtti történet, hogy a faluba különös vendég ér-

kezett. Béres Gábor volt a vendég, akire azonban csak nagy nehezen ismeretek rá a falusiak, mert közbe hosszú szakállat növesztett magának és szemére fekete pápaszemet rakott.

Béres nyugodt lelkismerettel és a férj biztosságérzetével kopogtatott be házába, ahol Mán Dénes fogadta. Hosszas kimagyarázkodás után

Bérest felvilágosították az új helyzetről,

a váratlanul hazatért hadifogoly azonban nem mutatkozott hajlandónak elfogadni felesége és Mán Dénes elméletét, így előállott az a szituáció, hogy az asszonynak egyszerre két férje is volt, akik között sehogy sem tudott választani.

Béres ragaszkodott jogaihoz és nem volt hajlandó kimenni házából,

Mán viszont, a második férj többször is megfenyegette, hogy amennyiben nem mond le férji jogairól, úgy agyonveri. Ebből a rendezetlen családi viszonyból keletkezett a verekedés, amelyben végül is

Mán, a második férj maradt véres fejjel alul.

A csendőrség a nem mindennapi ügyben bevezette a vizsgálatot, annak megállapítására, hogy a holtánnyilvánított Béresnek, vagy pedig a második férjnek van-e igaza. Ugyanakkor Béres ellen súlyos testisértés címén büntvádi eljárás indult meg.

— Meghalt az uton. Déváról jelentik: Oltyán Sándorné Marosmegyei lakosnő a Vulkánban dolgozó urát látogatta meg. A viszontlátás és néhány napi együttléti örömei után az asszony ismét vonatra szállt, hogy hazamenjen. A vonaton azonban Petrosz községnél szívinfarktust kapott és meghalt.

SPORTVILÁG

Változás a vasárnapi programban. A futballszakosztály meglepetésszerűen megváltoztatta a vasárnapi programot. Ugyanis Marosvásárhelyen vasárnap aviatikai propaganda nap lesz és felkérték a Románia és Universitatea csapatait járuljanak hozzá közreműködésükkel a sikerhez. Elmaradnak tehát a Haggibbor—Universitatea és Románia—CFR meccsek és csak a KAC—KMSC mérkőzést tartják majd meg. A propaganda szempontjaira való tekintettel a kiküldetés helyes és indokolt, azonban attól félünk, hogy az évi bajnokság valamikor ősszel fog majd véget érni. Különösen az Universitatea és Románia vannak hátrálékban meccseikkel, amely körülmény megfontolásra kell, hogy késztesse az illetékes fórumokat.

Vasárnapi pesti program: Ferencváros—Attila, Hungária—Nemzeti, Vasas—Sabaria, Újpest—Budai 33-as, Kispest—Bástya. A magyar profibajnokság hátralevő mérkőzései:

Ferencváros: Attila, Hungária, Nemzeti, Bástya.

Újpest: Budai 33, Sabaria, III. ker. FC, Bocskay.

Sabaria: Vasas, Újpest, Budai 33, Nemzeti, III. ker. FC.

Hungária: Nemzeti, Ferencváros, Kispest, Bocskay, Attila.

III. ker. FC: Bocskay, Vasas, Újpest, Sabaria.

Nemzeti: Hungária, Bástya, Ferencváros, Sabaria, Kispest.

Kispest: Bástya, Attila, Hungária, Nemzeti.

Vasas: Sabaria, III. ker. FC, Bocskay, Budai 33.

Ne
adjon
tizezreket
lexikonért,

mert a legújabb
és legmodernebb

Tolnai
Világlexikon
16 kötetje
2400
lejjért

kapható

részletfizetésre is

PALLAS

könyv- és lapterjesztő vállalatnál
CLUJ, Str. Rațiu (v. Kötő-u.) A.